

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 205/2022
23.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановића и Весне Субић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Драгољуб Палевић адвокат из ... и тужиље ДД из ..., чији је пуномоћник Драган Томићевић адвокат из ..., против туженог ЈКП „Пијаце Младеновац“ из Младеновца, кога заступа Градско правобранилаштво Града Београда, Одељење у Младеновцу, ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3930/20 од 16.09.2021. године, у седници већа одржаној 23.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3930/20 од 16.09.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу П1 80/19 од 02.06.2020. године, ставом првим, другим, трећим, четвртим и петим изреке, усвојени су тужбени захтеви тужилаца и поништена као незаконита решења туженог од 16.01.2017. године о отказима уговора о раду тужиоцима и обавезан тужени да тужиоце врати на рад. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати износ од укупно 519.000,00 динара. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да тужиљи ДД на име трошкова парничног поступка исплати износ од укупно 126.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3930/20 од 16.09.2021. године, одбијена је као неоснована жалба туженог, потврђена првостепена пресуда и одбијен као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио посебну ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...55/14) и нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужиоци су били запослени код туженог на неодређено време. Тужени је дана 06.12.2016. године донео одлуку о покретању поступка за утврђивање престанка потребе за радом до 9 запослених због економских и организационих промена. Истог дана донет је нови Правилник о организацији и систематизацији послова, на који је оснивач дао сагласност 13.12.2016. године. Даном 28.12.2016. године тужени је донео Упуство за примену основних критеријума, са упутством за оцену успешности рада запосленог и обрасцима за оцењивање и утврђивање коначне оцене, а даном 12.01.2017. године директор туженог и представници репрезентативних синдиката закључили су Споразум о утврђивању критеријума за одређивање запослених за чијим је радом престала потреба. Оцењивање запослених је извршено, али не по предвиђеним критеријумима. Тужени је 16.01.2017. године донео решење о утврђивању броја запослених за чијим радом је престала потреба и истог дана донета су и оспорена решења о отказу уговора о раду тужиоцима. Такође, Правилник о организацији и систематизацији послова од 06.12.2016. године, није ступио на снагу, јер није објављен у смислу одребе члана 196. став 1. Устава Републике Србије.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су утврдили да су тужбени захтеви тужилаца основани и да им је незаконито престао радни однос, због незаконито спроведеног поступка утврђивања вишка запослених и доношења решења о отказу уговора о раду тужиоцима по том основу.

Према становишту Врховног касационог суда, неосновано се у ревизији туженог указује на погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05..75/14) прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдани разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављање одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Одредбом члана 196. став 1. Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“ бр. 98/06), прописано је да се закони и сви други општи акти објављују пре ступања на снагу. Према члану 28. Правилника о организацији и систематизацији радних места од 06.12.2016. године, даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник из 2015. године, а према члану 29. правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли предузећа, а објавиће се по добијању сагласности од стране већа Градске Општине Младеновац.

За правилну примену отказног разлога из члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, потребно је да је услед технолошких, економских или организационих промена престала потреба за обављањем одређеног посла, па се уговор о раду отказује због престанка потребе за обављањем посла који је запослени обављао у време отказа. У конкретном случају основ престанка радног односа тужилаца је Правилник о организацији и систематизацији послова од 06.12.2016. године, који је донет у циљу

спровођења рационализације послова код туженог и истим је смањен број извршилаца на радним местима на којима су радили тужиоци и укинута радно место на којем је радила тужиља ГГ, па како је утврђено да су тужиоци међу запосленима који су вишак, спорним решењима им је отказан уговор о раду. Међутим, правилно су нижестепени судови наведена решења поништили као незаконита. Наиме, незаконитост оспорених решења произлази из чињенице да Правилник није ступио на снагу, да тужени није применио критеријуме из Споразума приликом оцењивања запослених, да је списак запослених који су проглашени технолошким вишком састављен још у децембру 2016. године, као и да оспорена решења не садрже конкретне разлоге у чему се састоји рационализација послова код туженог. Оспоравање наведених чињеница ревизијом у супротности је са чланом 407. став 3. ЗПП.

Сагласно наведеном, код неспорног утврђења да су тужиоцима оспорена решења о отказу уговора о раду као технолошком вишку донета на основу Правилника о организацији и систематизацији послова код туженог од 06.12.2016. године, који није ступио на снагу (јер није објављен, у смислу наведених одредаба Устава Републике Србије и Правилника) и по налажењу Врховног касационог суда, чини оспорена решења незаконитим. С тим у вези нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права. Правилном применом члана 191. став 1. Закона о раду, одлучено је и да тужиоци буду враћени на рад.

На основу одредбе члана 414. став 1. и 2. ЗПП, одлучено је као у изреци, без детаљног образлагања ревизијске одлуке, јер се у ревизији понављају жалбени разлози, које је другостепени суд правилно ценио.

Применом одредбе члана 165. ЗПП, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка, јер по овом правном леку у поступку није успео.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић